



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

Ferenc pápa 2019. június 1-i látogatása Csíksomlyóra

Kutatási jelentés

Dr. Fejes Ildikó – szociológus
Dr. Hubbes László – vallás- és médiakutató
Dr. Kádár Beáta – közgazdász
Dr. Nagy Benedek – közgazdász, turisztikai szakértő

A kutatás rövid összefoglalója

Időtartama: 2019 március 15 – augusztus 31.

Célja: Ferenc pápa csíksomlyói látogatásának különböző társadalmi és gazdasági hatásainak a vizsgálata

Támogatója: MTA DOMUS Hungarica
SAPIENTIA Erdélyi Magyar Tudományegyetem – Csíkszeredai Kar,
Társadalomtudományok Tanszék, Üzleti Tudományok Tanszék



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

A kutatás során alkalmazott módszerek

CSÍKSZEREDAI KAR

1. Online kérdőíves felmérés a pápalátogatást követően

- A pápalátogatást követően egy online kérdőíves felmérést végeztünk a pápalátogatáson résztvevő személyek között
- Az online kérdőívet kitöltő, a pápalátogatási szentmisén a Hármashalom-oltárnál, a Csíksomlyói Kegytemplomnál vagy a csíkszeredai Szabadság-téren jelenlevő 429 fő nem reprezentálja a pápalátogatáson résztvevőket, torzulások vannak elsősorban a nem, iskolai végzettség és foglalkozás tekintetében.
- Mindez azonban nem kérdőjelezi meg sem a kutatás létjogosultságát, sem pedig az adatok elemzésének és értelmezésének fontosságát.
- Fontos azonban kiemelnünk, hogy a megállapításaink nem a pápalátogatáson résztvevők egészére vonatkoznak, hanem közülük többnyire a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező, női résztvevőkre.



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

A kutatás során alkalmazott módszerek

2. Romániai és nemzetközi sajtóelemzés: a pápalátogatással kapcsolatos romániai magyar és román, a magyarországi és a nemzetközi online sajtócikkek összegyűjtése, ezek megközelítési módozatainak kvantitatív és kvalitatív tartalomelemzése

3. Közösségi médiatartalmak diskurzuselemzése: a digitális közösségi média széles nyilvánosságában megjelenő, a csíksomlyói pápalátogatás körüli diskurzusok retorikai vizsgálata , kvalitatív értelmezése



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

A kutatás során alkalmazott módszerek

- 4. Turisztikai és gazdasági mutatók elemzése:** a statisztikai adatok valamint a más, szekundér forrásból elérhető adatok (közvetítő portálok, kormányzati hivatali adatok) elemzése a térség szálláshelyeinek a kihasználtságával kapcsolatban
- 5. Mélyinterjúk:** az esemény helyi szervezőivel készített mélyinterjúk, a pápalátogatás körülményeinek és hatásainak megítéléséről



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

Eredmények:

1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában. A pápalátogatás gazdasági hatásai (Dr. Nagy Benedek)

1. A látogatók, zarándokok elégedettségére és magatartására vonatkozó eredmények



1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában

A látogatók, zárandokok elégedettségére és magatartására vonatkozó eredmények

A város és a szervezés értékelése									
Kérjük értékelje a pápalátogatás egyes szervezési részeit		Az előzetes tájékoztatás	A parkolási lehetőségek a látogatás napján	A közlekedési lehetőségek a látogatás napján	A vendéglátói szolgáltatások	A város tisztasága	A kapcsolódó rendezvények mennyisége	A kapcsolódó rendezvények minősége	A biztonsági intézkedések
N	Érvényes	448	350	369	299	414	358	356	424
Átlag		3.37	3.19	3.19	3.36	3.55	3.29	3.38	3.26



1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában

A látogatók, zarándokok elégedettségére és magatartására vonatkozó eredmények

A pápalátogatás különböző szertartási részeinek értékelése										
Milyen élményt jelentettek az Ön számára a pápalátogatás különböző részletei:		A pápa személy és jelenléte	A pápa prédikációja	Az együtt imádkozás a szertartáson	A helyszelleme (Csíksomlyó)	A közös zarándoklat élménye	A pápa érkezése előtti műsor	A szentmisét követő Népemért vállalom Márton Áron emlékműsor	A magyar himnusz eléneklése	
^N	Érvényes	468	456	455	457	450	432	391	450	
Átlag		3.74	3.47	3.74	3.84	3.67	3.30	3.28	3.74	



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

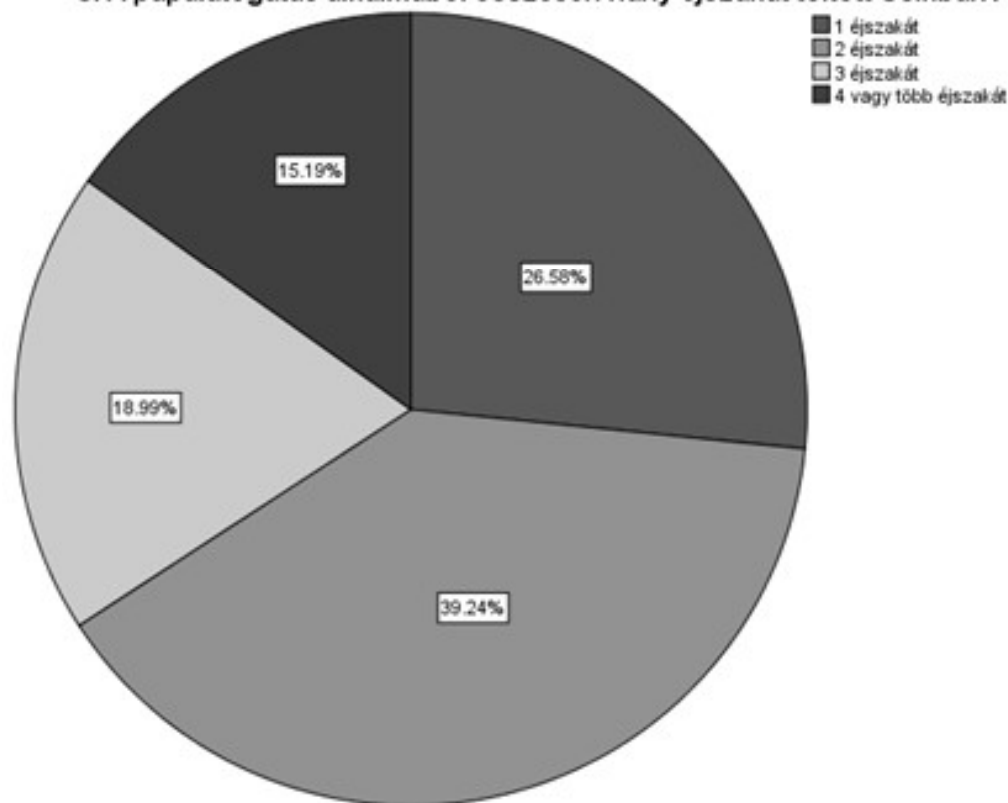
CSÍKSZEREDAI KAR

**A részvétel időtartama
a többnapos vendégek
körében**

1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában

A látogatók, zarándokok elégedettségére és magatartására vonatkozó eredmények

8. A pápalátogatás alkalmából összesen hány éjszakát töltött Csíkban?





SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

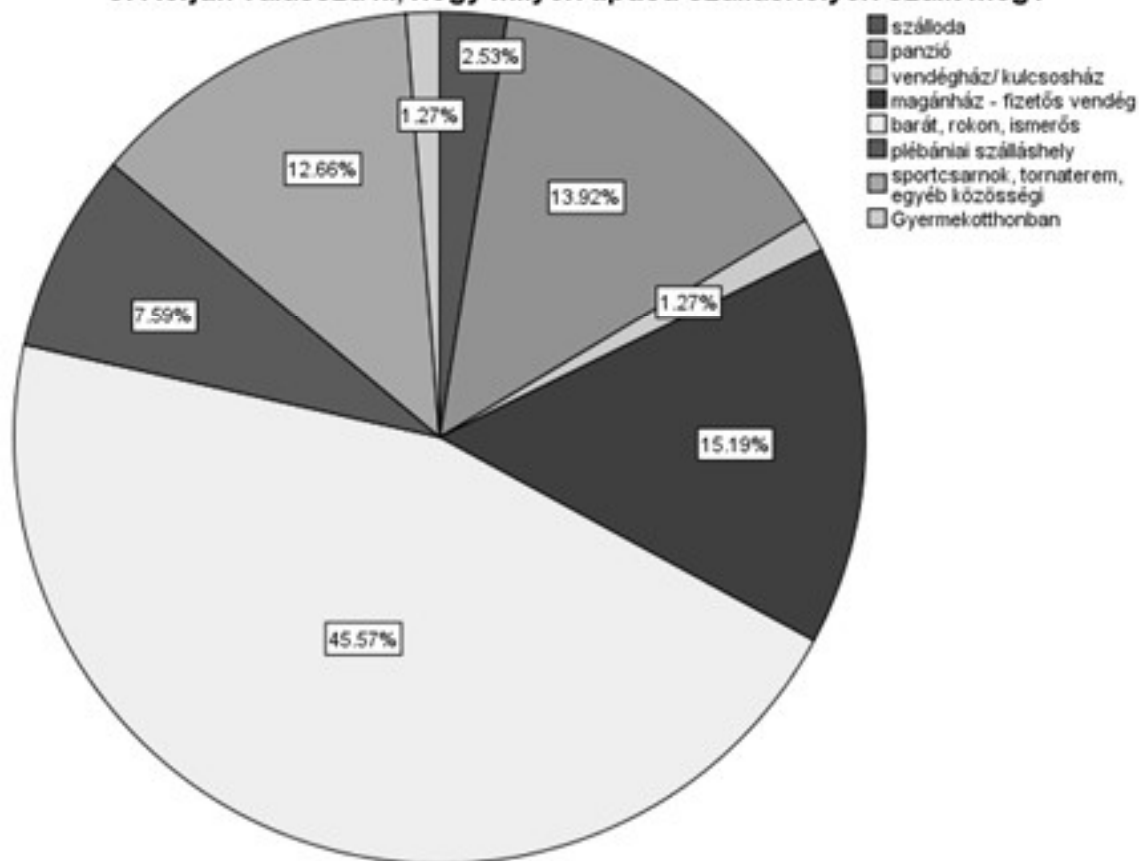
CSÍKSZEREDAI KAR

A többnapos vendégek
szálláshely opciói

1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában

A látogatók, zarándokok elégedettségére és magatartására vonatkozó eredmények

9. Kérjük válassza ki, hogy milyen típusú szálláshelyen szállt meg?



1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában



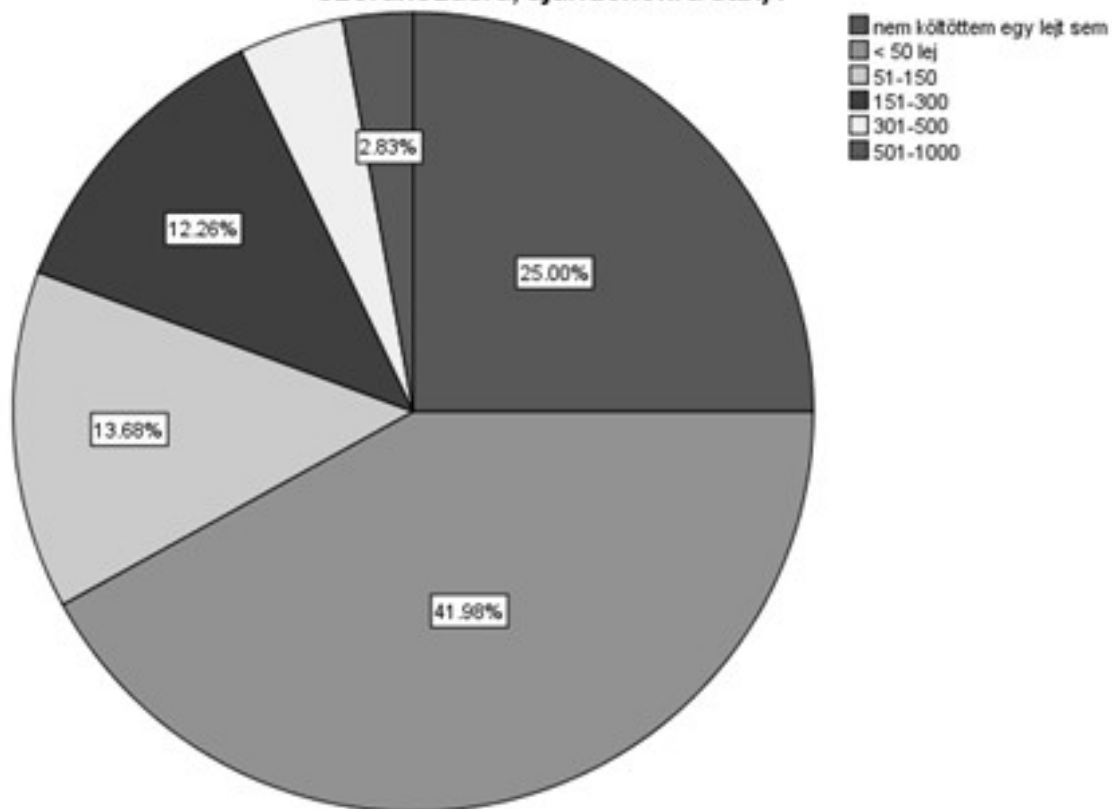
SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

A látogatók pénzköltésre
vonatkózó válaszl

A látogatók, zarándokok elégedettségére és magatartására vonatkozó eredmények

10. Az utazási költségeket leszámítva - család esetében egy személyre számítva
- összesen mennyi pénzt költött el tartózkodása alatt (szállásra, étkezésre,
szórakozásra, ajándékokra stb.)?





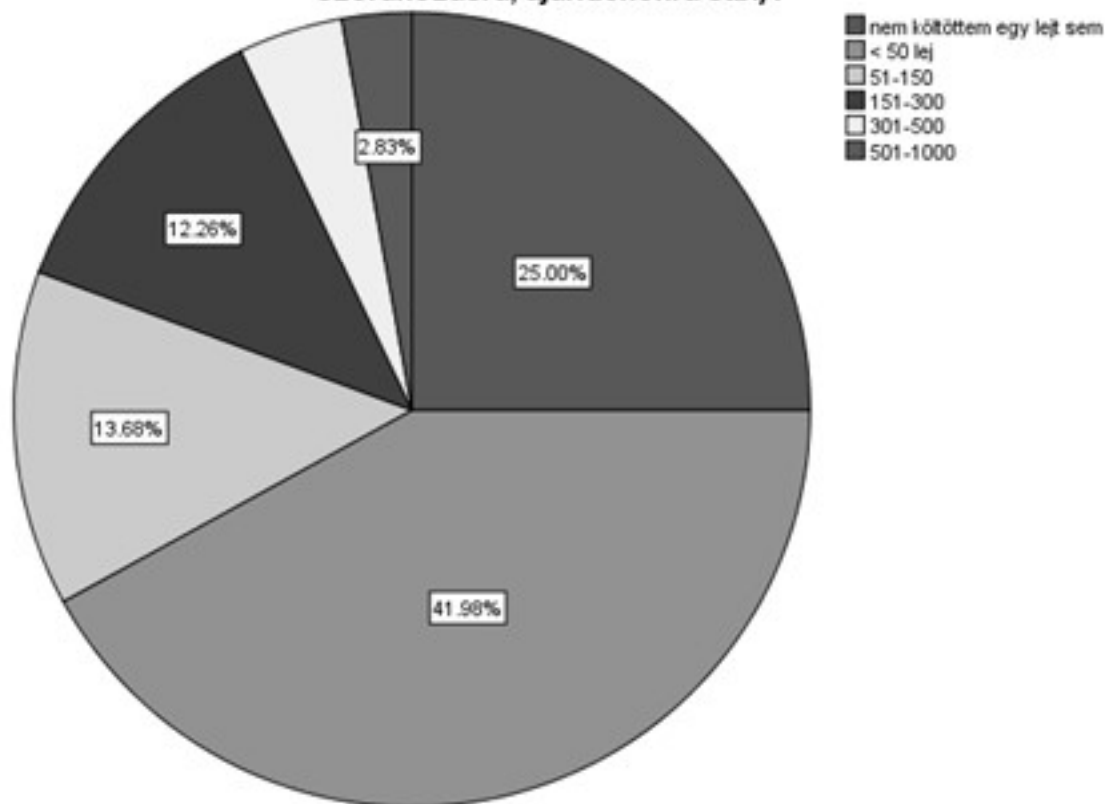
SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában

A látogatók, zarándokok elégedettségére és magatartására vonatkozó eredmények

10. Az utazási költségeket leszámítva - család esetében egy személyre számítva - összesen mennyi pénzt költött el tartózkodása alatt (szállásra, étkezésre, szórakozásra, ajándékokra stb.)?



A látogatók pénzköltésre
vonatkozó válaszai

1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában



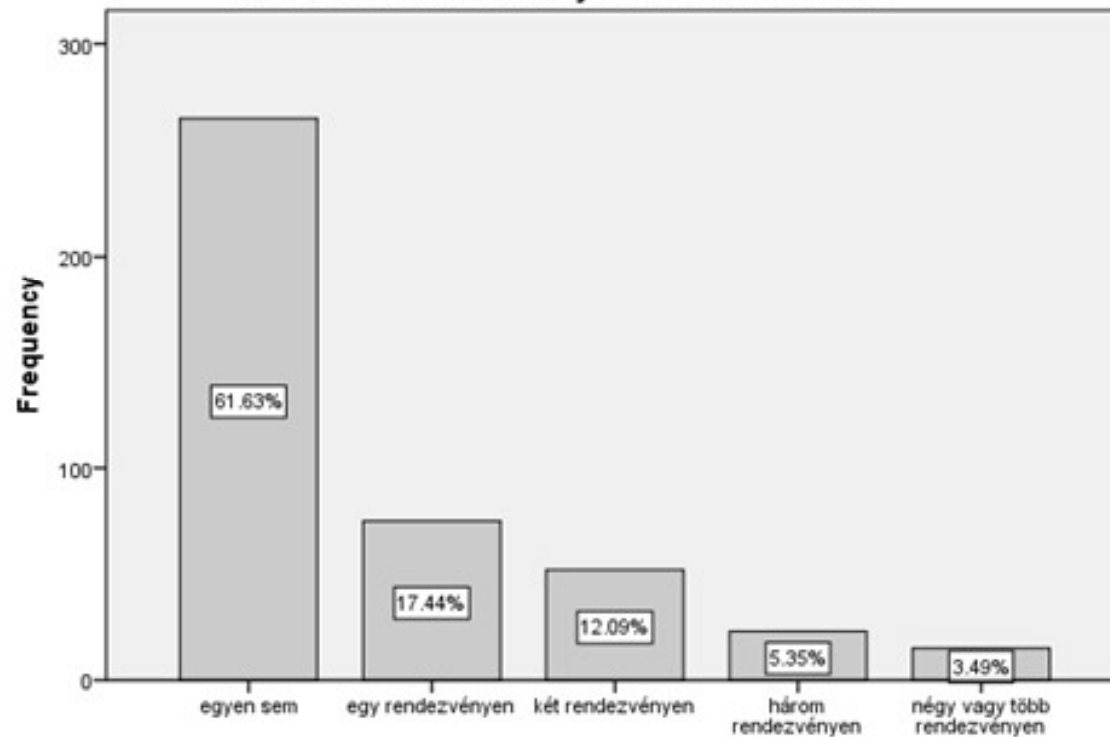
SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

A kulturális rendezvények
igénybevétele

A látogatók, zarándokok elégedettségére és magatartására vonatkozó eredmények

12. Kérjük pontosítsa, hogy a pápalátogatás előtti vagy utáni héten hány KULTURÁLIS rendezvényen vett részt Csíkban:



12. Kérjük pontosítsa, hogy a pápalátogatás előtti vagy utáni héten hány KULTURÁLIS rendezvényen vett részt Csíkban:



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában

A látogatók, zarándokok elégedettségére és magatartására vonatkozó eredmények

Összefoglalva:

- a látogatók elég nagy átfedésben voltak az egy héttel később megrendezett pünkösdi búcsú látogatóival
- a résztvevők általában véve elégedettek voltak a szervezéssel, leszámítva a közlekedést és a parkolást, és némileg a túlbonyolított biztonsági intézkedéseket
- a legjobb élményt a hely szelleme, a pápa személye, a közös imádkozás és a magyar himnusz biztosította,
- a két esemény és a felkínált kulturális rendezvények nem tudták ittmaradásra készíteni a két esemény közötti héten a látogatókat, zarándokokat, hiszen a pápalátogatás csupán 16%-a volt több napos látogató,
- a költségi struktúra is kedvezőtlennek mondható, legalábbis a válaszadóink bevallása szerint, ugyanis ezek kb. kétharmada kevesebb mint 50 lejt (kb. 3000 forint), vagy semmit sem költött az itt tartózkodása alatt



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában. A pápalátogatás turisztikai forgalma

Hargita megye szálláshelyeinek havi kihasználtsági adatai, 2015 és 2019 június között

	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.
2015	12%	11%	7%	9%	16%	17%	24%	28%	17%	13%	10%	12%
2016	12%	14%	10%	10%	17%	16%	24%	28%	13%	12%	11%	12%
2017	12%	13%	8%	11%	13%	21%	27%	30%	14%	12%	10%	13%
2018	13%	12%	9%	13%	17%	19%	24%	29%	17%	13%	11%	14%
2019	14%	14%	11%	13%	19%	23%						

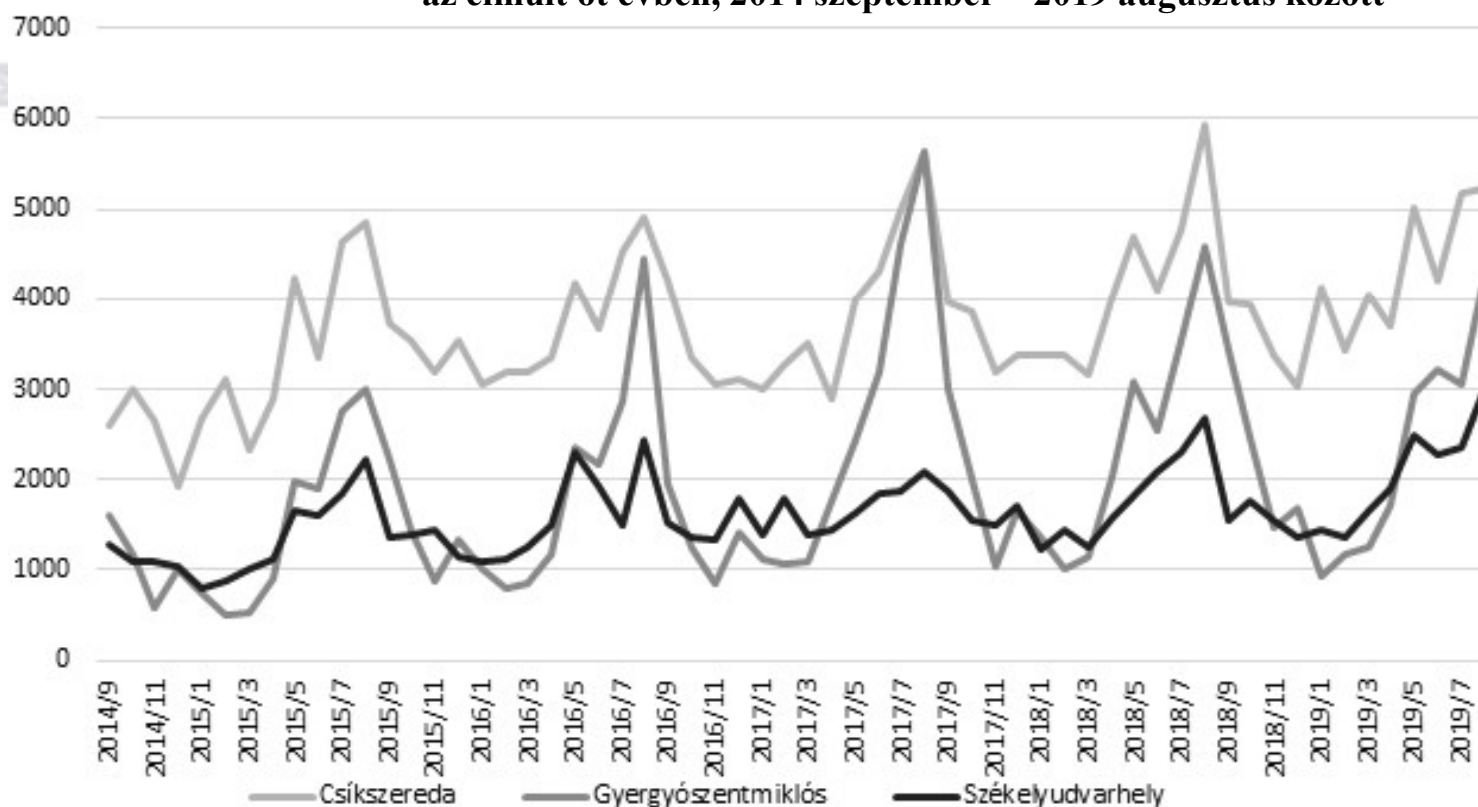
Forrás: saját szerkesztés (NB), az INS Tempo-Online adatai alapján



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában. A pápalátogatás turisztikai forgalma

A három nagyobb Hargita megyei város turista érkezéseinek száma az elmúlt öt évben, 2014 szeptember – 2019 augusztus között



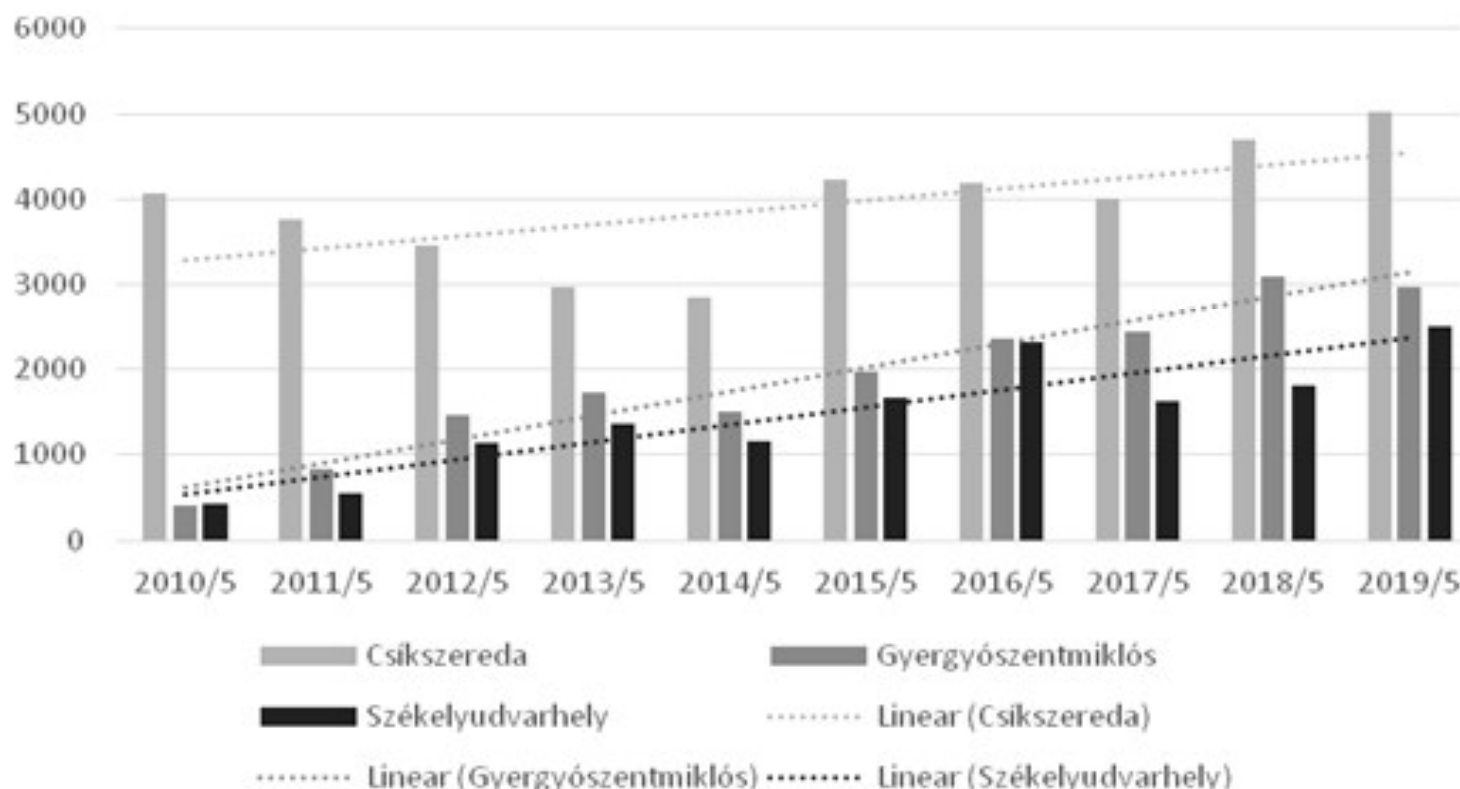
Forrás: saját szerkesztés (NB), az INS Tempo-Online adatai alapján



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában. A pápalátogatás turisztikai forgalma

Az elmúlt tíz év májusainak a vendégforgalom (turista érkezések száma) szerinti alakulása, a három nagyobb Hargita megyei városban



Forrás: saját szerkesztés (NB), az INS Tempo-Online adatai alapján

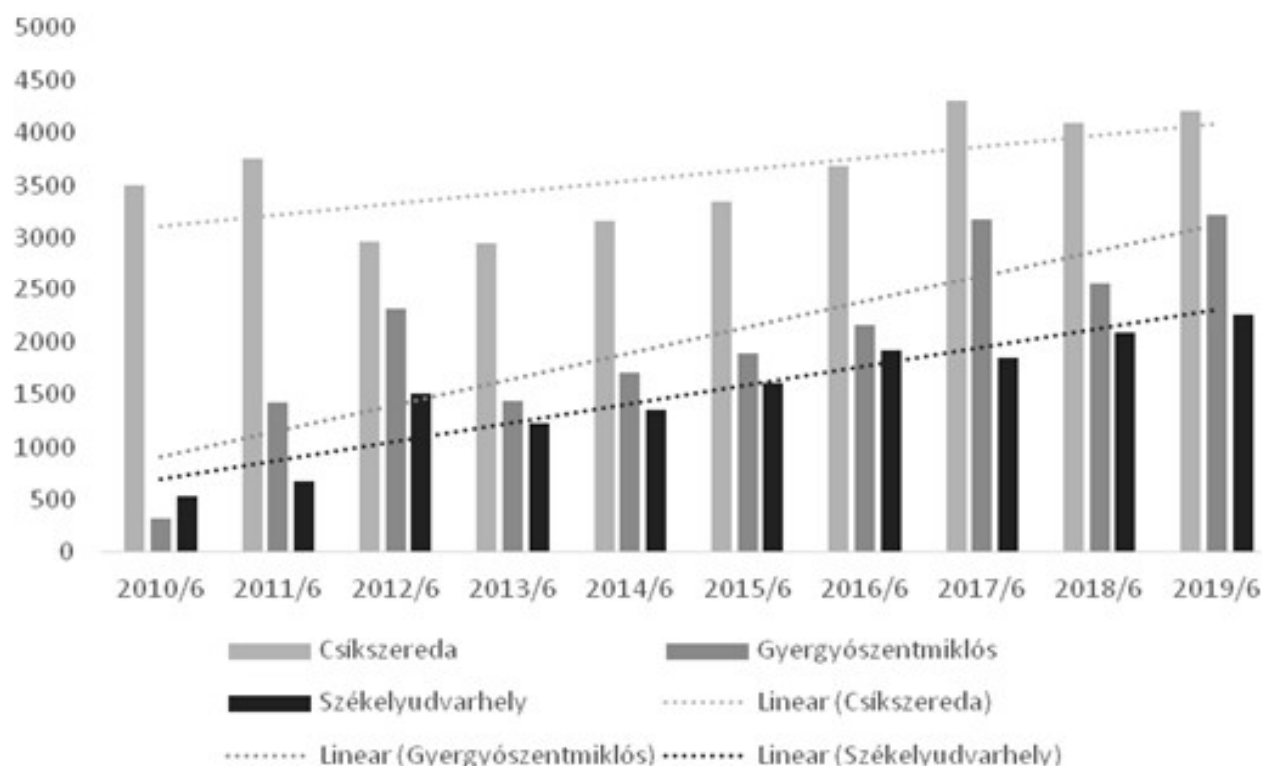


SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDA

1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában. A pápalátogatás turisztikai forgalma

Az elmúlt tíz év júniusainak a vendégforgalom (turista érkezések száma) szerinti alakulása, a három nagyobb Hargita megyei városban



Forrás: saját szerkesztés (NB), az INS Tempo-Online adatai alapján

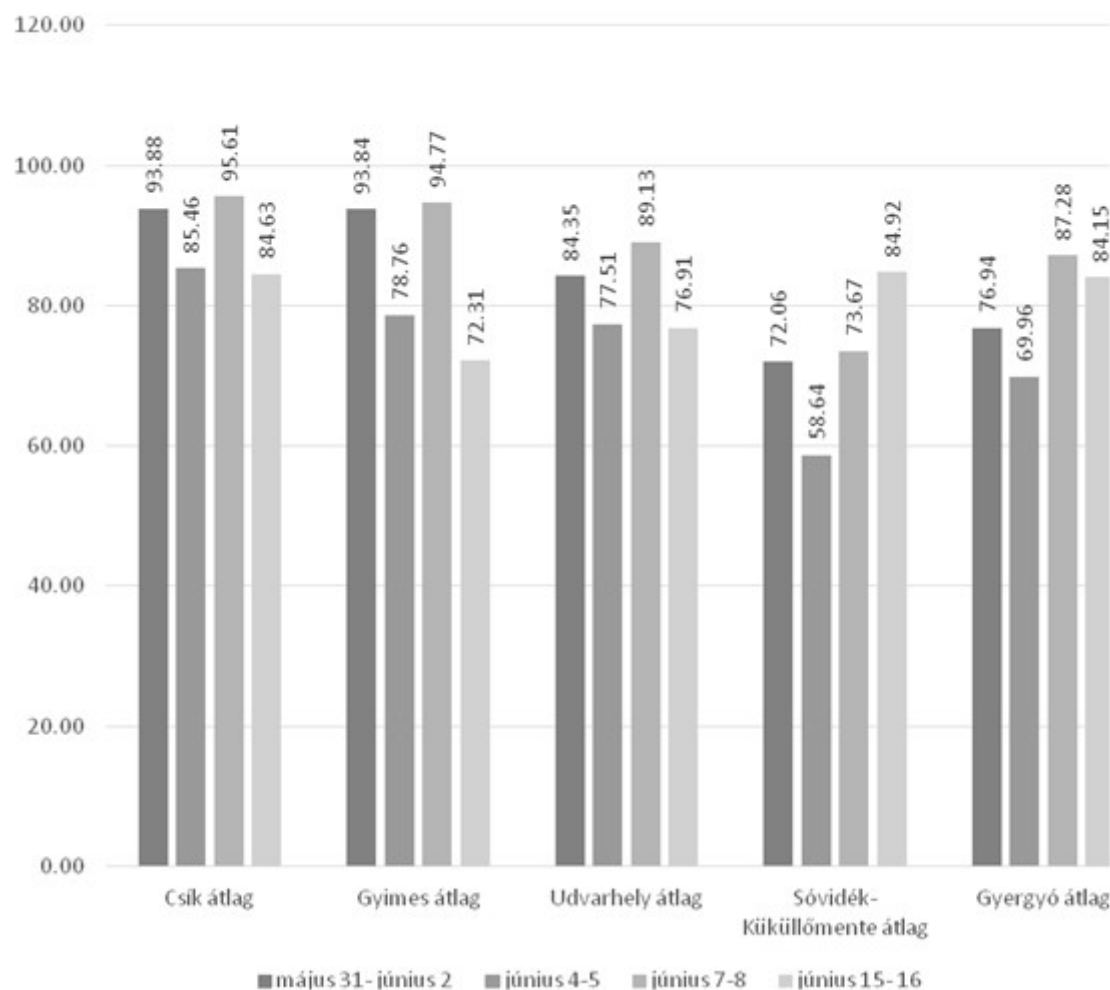


SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSIKSZEREDAI KAR

**Az öt Hargita megyei térség
szálláshely kapacitás
kihasználtsági adatai a négy
időpontban, az online elérhető
adatok alapján**

1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában. A pápalátogatás turisztikai forgalma





SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

1. Székelyföldi turizmus és rendezvények a pápalátogatás időszakában. A pápalátogatás turisztikai forgalma

Eredmények:

CSÍKSZEREDAI KAR

- A megye turizmusa némileg nőtt 2019 május és június hónapjaiban az előző évek hasonló periódusához képest, elsősorban a kihasználtság tekintetében van 2018-hoz képest egy 3-4%-os növekedés.
- Csíkszeredában pl. a növekedés abszolút értékben csupán 112 fős volt a vendégek számát tekintve, mintegy 5%-nyi, 2019 júniusában az előző év júniusához képest. Mindennek az lehet az oka, hogy minden évben változik, hogy júniusra avagy májusra esik a pünkösdi búcsú.
- A szállásközvetítő oldalakról nyert számokból úgy tűnik, hogy egyrészt a pünkösdi búcsú nagyobb külső látogató tömeget mozgatott meg, a kereskedelmi szálláshelyek szintjén legalábbis, mint a pápalátogatás, másrészt egyik sem volt kimagasló az előző évekhez képest, tehát nem hozott a pápalátogatás sem összességében olyan plusz vendégforgalmat, ami többéves viszonylatban a hónapok átlagát megemelte volna megyei szinten. Továbbá látható az is, hogy valamiért Csík szintjén a pápalátogatás jobban materializálódott, ennek hatása viszont már gyengébb volt Udvarhelyszéken és Gyergyószéken, más megyékben és még távolabbi helyeken pedig alig volt érzékelhető.



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

2. A pápalátogatás visszhangja a hazai és nemzetközi sajtóban, Székelyföld médiamegjelenítése (Dr. Kádár Beáta)

A sajtóelemzés során megválaszolandó kutatási kérdések:

KK1. A Pápa Csíksomlyóra való látogatása kapcsán előtérbe kerül-e a sajtóban a kisebbségi magyarság, Székelyföld kérdése, illetve a Pünkösdi búcsúról is esik-e szó a médiában?

KK2. A regionális, országos, anyaországi és nemzetközi sajtóban a Pápa csíksomlyói látogatásáról milyen hangvételi anyagok születnek?

KK3. Sikerül-e Csíkszeredáról és a térségéről, illetve a kisebbségi magyarokról is üzenetet eljuttatni a sajtóba? A régió imázsépítésének szempontjából fontos kérdés, hogy mennyire kerül bemutatásra a vidék egy ilyen nagy horderejű esemény kapcsán.



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDA KAR

2. A pápalátogatás visszhangja a hazai és nemzetközi sajtóban, Székelyföld médiamegjelenítése (Dr. Kádár Beáta)

Elemzésünk összesen 100 online formában is megjelent cikkekre alapoz, a következő megoszlás szerint:

- 25 db. romániai magyar portálon megjelent cikk
- 25 db. romániai román portálon megjelent cikk
- 25 db. magyarországi magyar portálon megjelent cikk
- 25 db. nemzetközi portálon, angolul megjelent cikk

A sajtóanyagok időben a Pápalátogatás előtti egy hónapot és az azt követő egy hónapot ölelik magukba. A Google online kereső segítségével a legnagyobb népszerűségnek örvendő portálok legnépszerűbb cikkeit válogattuk be a Csíkszereda és a Pápalátogatás címszavakat használva a keresés során.

Az elemzéshez a KH Coder nevű kvalitatív elemző nyílt forráskódú szoftvert alkalmaztuk, amit eddig nem használtunk, így jelen kutatáshoz igyekeztünk elsajátítani a működését.



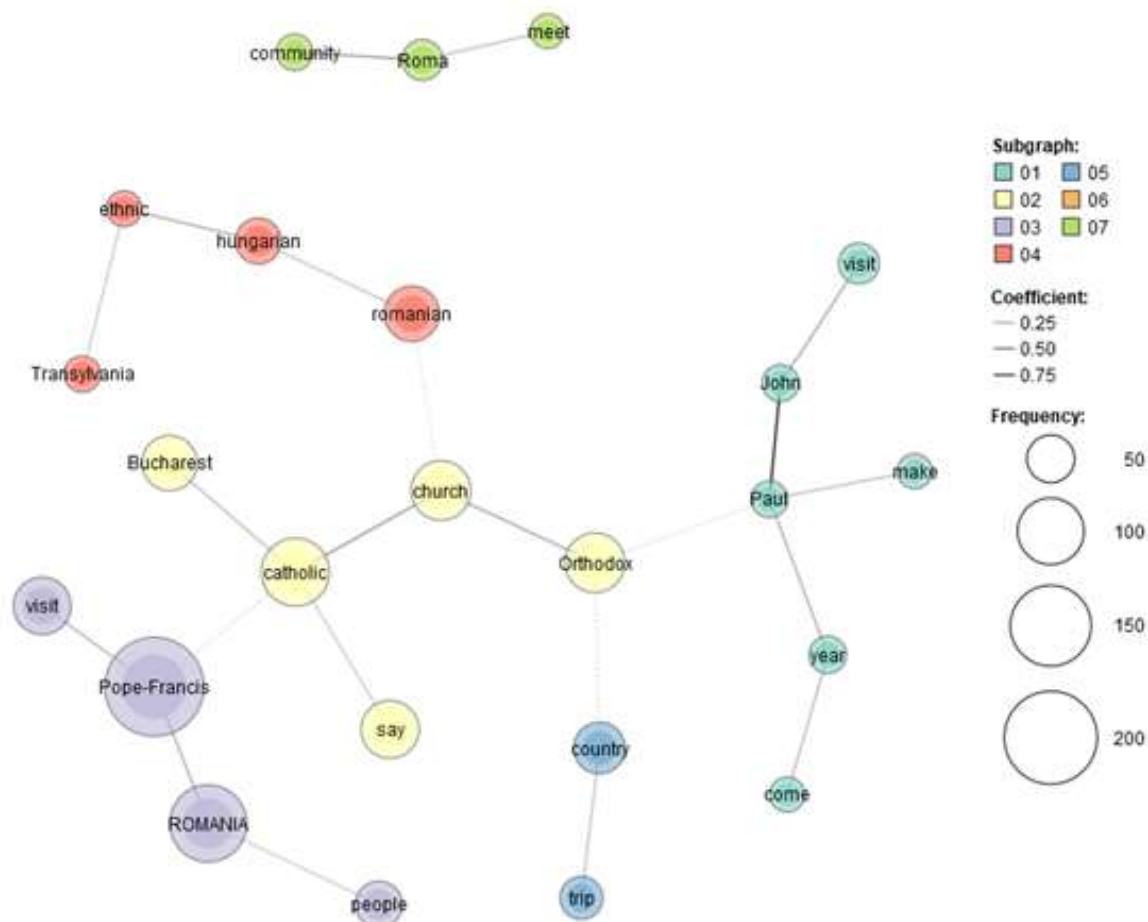
SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

Az ábra megmutatja, mely fogalmak köré épült a kommunikáció a nemzetközi sajtóban.

Láthatjuk, hogy hat fogalomcsoportot különített el az elemző program, egyik a Pápa neve és a romániai látogatás köré szerveződik, a másik a romániai főváros, Bukarest és az ortodox, katolikus közösség közé épül, míg jelentős a II. János Pál Pápa látogatásának a felemlegetése is, továbbá helyek kap a kommunikációban a magyar etnikai kisebbség és Erdély is illetve szinte ekkora súllyal említi a nemzetközi sajtó a roma kisebbséget is.

2. A pápalátogatás visszhangja a hazai és nemzetközi sajtóban, Székelyföld médiamegjelenítése (Dr. Kádár Beáta)



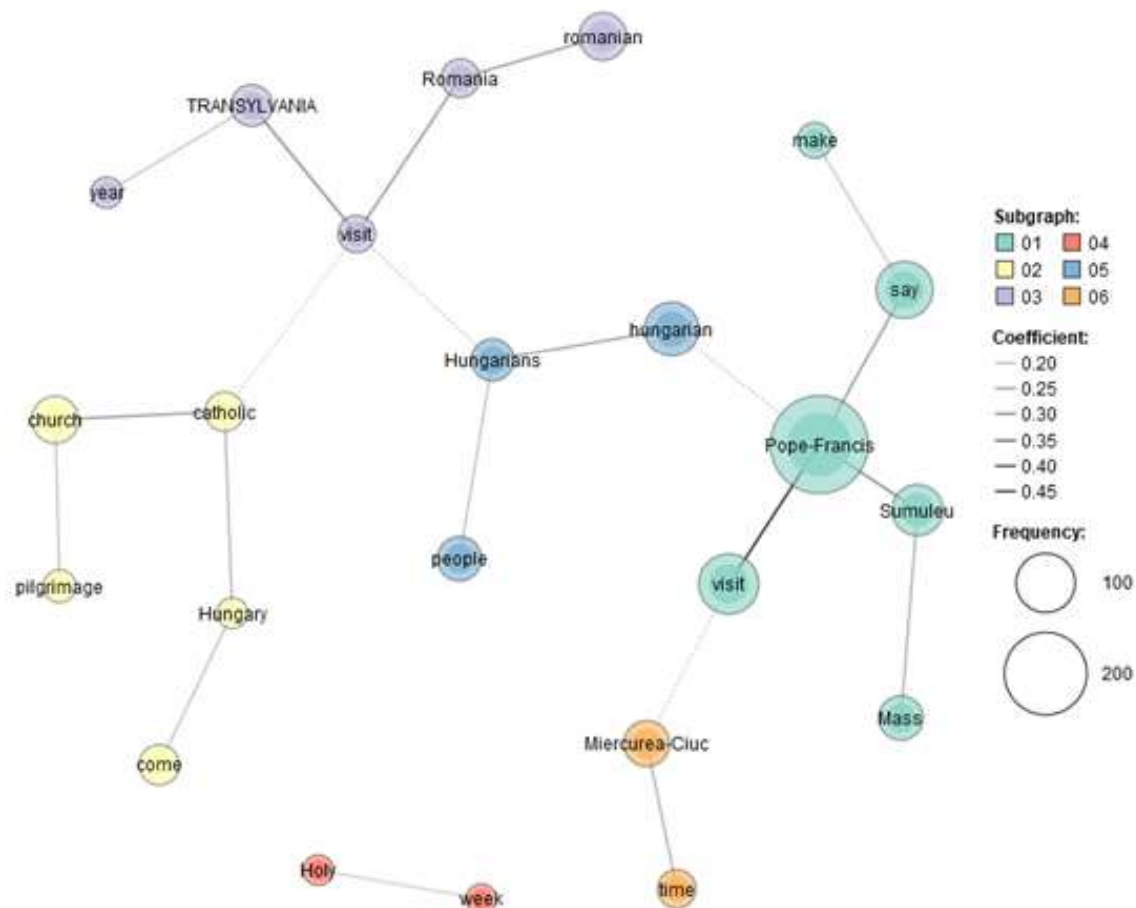


SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CsÍKSZEREDAI KAR

A magyarországi sajtó kommunikációjának elemzése látható az ábrán, itt erőteljesen megjelenik Ferenc Pápa neve mellett Csíksomlyó, Csíkszereda is a kommunikációban. Feltűnik Magyarország is és a zarándoklat fogalma, hiszen tény, hogy sokan ellátogattak a Pápa somlyói látogatására az anyaországból is. Erdélyi Romániával egyenértékű említést nyert a magyar sajtóban, ami egy nem túl sikeres kommunikációs stratégiát, fogalomhasználatot mutat.

2. A pápalátogatás visszhangja a hazai és nemzetközi sajtóban, Székelyföld médiamegjelenítése (Dr. Kádár Beáta)





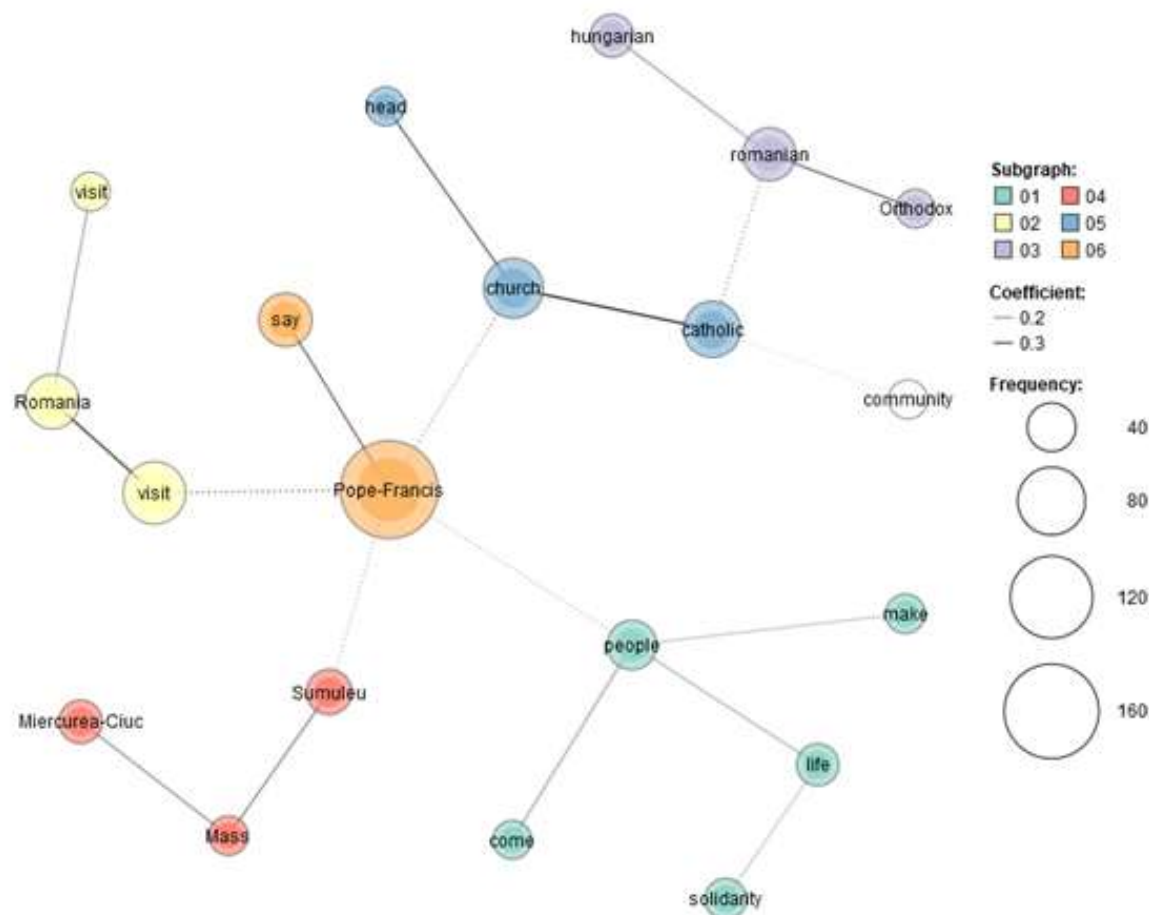
SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

2. A pápalátogatás visszhangja a hazai és nemzetközi sajtóban, Székelyföld médiamegjelenítése (Dr. Kádár Beáta)

A romániai magyar sajtó kommunikációjának szoftveres elemzésén látszik leginkább az átgondolatlanság. Hogy Románia nagyobb hangsúlyt kap, mint Csíkszereda vagy Csíksomlyó már eléggé bizonyítja, hogy ilyen szempontból nem figyel a magyar sajtó a kommunikációjára, de az, hogy Erdély, mint fogalom nem került 25-ször említésre a romániai magyar sajtóban méginkább bizonyítja a nem tudatos kommunikációt.

Láthatjuk, hogy nem kerül kellő súly a kisebbségi fogalmakra sem. Bár valószínűleg tényyszerűen közölte az előkészület fejleményeit a romániai magyar sajtó, addig mégsem jutottak el, hogy a kommunikációt azon fogalmak és üzenetek köré építsék, amelyeket egy ilyen horderejű és ekkora olvasottságra számot tartó rendezvény kapcsán fontos lenne kommunikálni a világ felé.



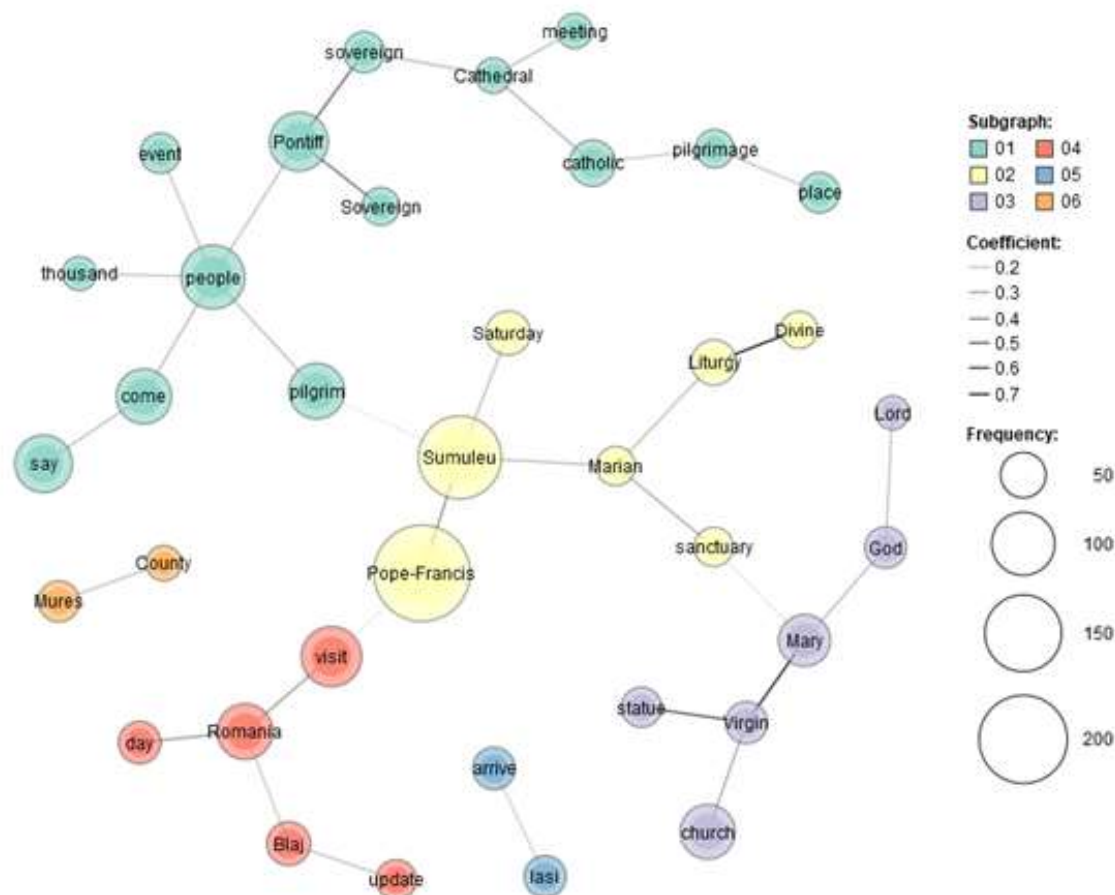


SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CÍKSZERZETAI KARI

2. A pápalátogatás visszhangja a hazai és nemzetközi sajtóban, Székelyföld médiamegjelenítése (Dr. Kádár Beáta)

A román sajtó kommunikációjában nem jelenik meg Székelyföld és Erdély, viszont Csíksomlyó jelentős népszerűséget kap, emellett megemlítendő a Szűz Mária szobornak a kommunikációban való megjelenése, ami arra enged következtetni, hogy a Pápa által hozott arany rózsza ajándékról is beszámoltak. Emellett szerephez jut a balázsfalvi, jászvárosi látogatás is.





SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

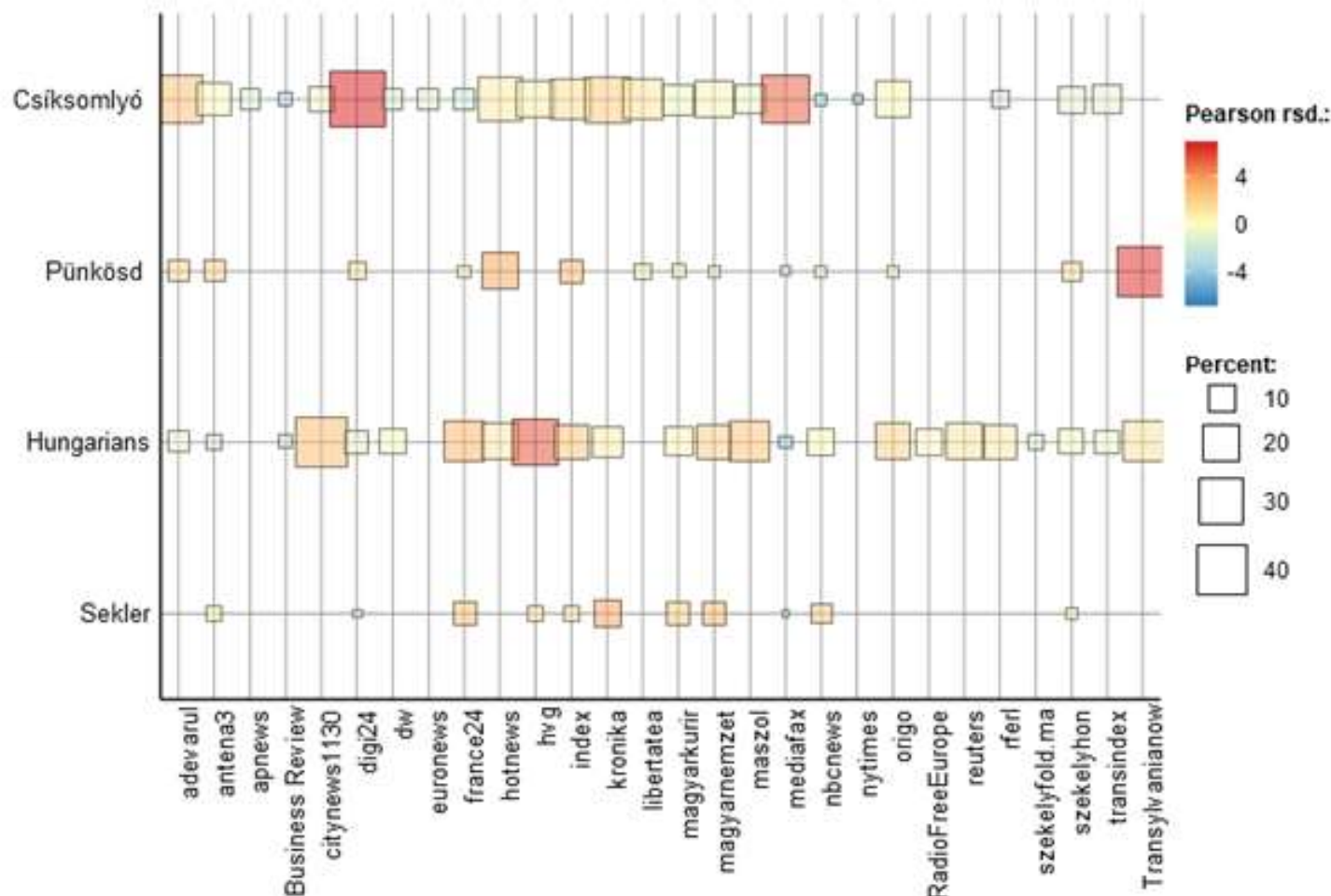
2. A pápalátogatás visszhangja a hazai és nemzetközi sajtóban, Székelyföld médiamegjelenítése (Dr. Kádár Beáta)

Keresztábra elemzéssel
székely/Székelyföld, Pünkösdi, magyarság és
Csíksomlyó fogalmak gyakoriságát
vizsgáltuk az egyes hírportálokon.

A *székely* és *Székelyföld* fogalmak a magyar
sajtóban jelennek meg hangsúlyosabban, és
nagyon kis mértékben a román sajtóban, míg
a nemzetközi sajtót tekintve a france24
említi még. Csíksomlyó hangsúlyos, szinte
minden sajtóorgánumban említést tesz
róla, jelentős mértékben.

A *magyarok*/ *magyarság* fogalmak szintén
hangsúlyosak számszerűleg és a megoszlást
tekintve egyaránt.

Meglepő módon több román és nemzetközi
sajtóorgánumban is említette a Pünkösdi búcsút
is a pápalátogatás mellett..





SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

2. A pápalátogatás visszhangja a hazai és nemzetközi sajtóban, Székelyföld médiamegjelenítése (Dr. Kádár Beáta)

CSÍKSZEREDAI KARI

Következtetésképp elmondhatjuk, hogy a romániai magyar sajtó kommunikációján az látszik, hogy nem tudatos annyira a fogalomhasználatuk, hogy az a meggyőzés, illetve a tudat alattiba való beépülés szintjét elérje.

Az elemzések továbbá azt is kimutatták, hogy a román sajtó tárgyilagosan kommunikált, bár nem hozta előtérbe a Pápa csíksomlyói látogatását, nem volt szándékos kerülés, elhallgatás.

A magyarországi sajtó mennyiségi mutatói fogalomhasználat tekintetében nagyon átgondoltnak tűnnek, ott jelentős volt a magyarság, a kisebbség, Erdély, Székelyföld fogalmak használata, és ezt az elemzések is alátámasztották.

A nemzetközi sajtó leginkább a tényközlésre fókuszált, nem figyelve különösebben a kulturális és etnikai különbségekre az adott országon belül, picit nagyobb hangsúlyt kapott a romániai pápalátogatásból a romák látogatása és az ő integrációjának hangsúlyozása, mint a magyar kisebbség kérdése.

Bár első alkalommal használtuk a KH Coder nevű szoftvert, örömünkre szolgált a tanulmányozása és feltett szándékunk, hogy további elemzési módszereket is kitapasztalunk és alkalmazzuk a jelen projekt keretében összegyűjtött cikk-adatbázis mélyebb elemzésére.



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

Eredmények:

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

A pápa csíksomlyói látogatása nemcsak egyedi történelmi eseményként, hanem a pápa személyének a közvéleménybeli megítélése miatt is ellentmondásos visszhanggal is járt. A székelyföldi, az erdélyi magyar katolikus közösségnek, és egyáltalán az erdélyi magyarságnak régi álma volt, hogy a pápa személyesen ellátogasson Csíksomlyóra, ezzel mintegy elismerje, igazolja a csíksomlyói Mária-zarándokhely szentségét, és általánosan magát az erdélyi magyar katolicizmust (az ortodoxiát gyakorlatilag államvallásként kezelő román államban). Mégis, a régi kívánság teljesülése további ellentmondásos viszonyulásokat generált a közbeszédben úgy a pápalátogatás szükségességéről, mint annak időszerűségéről, úgy az időzítéséről, mint a helyénvalóságáról, egyáltalán kívánatosságáról vagy nemkívánatosságáról. Egyrészt, valóban, sokan örültek a várva várt pápai látogatásnak, másrészt, sokan adtak hangot azon véleményüknek, hogy ennek a pápának semmi keresnivalója ott, ugyanakkor abban is megoszlottak a vélemények, hogy mikor kellett volna a látogatásnak megtörténnie, hiszen az eseményt mindössze egy hét választotta el a szokásos pünkösti búcsútól. A pápalátogatás szervezési körülményei, előkészítési munkálatai is igencsak megosztották közvéleményt, és utólagos megítélése sem egyértelmű és egyöntetű. Az online közösségi média digitális nyilvánosságában zajló megszólalások, reakciók híven tükrözték az élő társadalmi közvéleményt.

A pápalátogatás körül zajló közbeszédet – kulcsszavak alapján – első sorban a digitális média anyagaiban, a közösségi oldalakon megjelenő nyilvános véleményekből, hozzászólásokból kibontakozó diskurzus-törödékekben vizsgáltuk, de fontos kiegészítő adatokat nyújtottak az elemzéshez az online kérdőívek és az interjúk anyagai is, amelyeket kvalitatív diskurzuselemzési módszerekkel közelítettünk meg.



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

A kutatás főbb kérdései:

1. Melyek voltak a pápalátogatás legforróbb, legvitatottabb témái?
2. Milyen elvárások fogalmazódtak meg az online nyilvánosságban a pápa, az esemény iránt?
3. Milyen volt az esemény megítélése az online nyilvánosságban?
4. Milyen volt a pápa megítélése az online nyilvánosságban?
5. Milyen volt a nemzetiségi, vallási-felekezeti viszonyok reprezentációja az online nyilvánosságban?
6. Hogyan viszonyultak a digitális közösségi nyilvánosság diskurzusai a főáramú médiadiskurzusokhoz?



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

CSÍKSZEREDAI KAR

A vizsgálat fő médiaforrásai

- Az erdélyi magyar (valamint néhány releváns anyaországi) online sajtó anyagai a pápalátogatást megelőző hónapokból (január 10-től június 1-ig), valamint az utóvisszhangok június első 2 hetéből (összesen 69 cikk, bejegyzés, videó). A közösségi oldalakon (elsősorban a Facebookon) megosztott cikkek, bejegyzések *hozzászólásai*: több mint 2500 hozzászólás, mém, vagy hangulat-reakció
- Megoszlásuk: hazai online sajtó: 5 *Hargita Népe*, 1 *Krisztussal a Keresztet Népemért* blog, 5 *Krónika*, 12 *Maszol*, 5 *Transindex*, 14 *Székelyhon*; tv-rádió: 2 *Erdély TV*, 1 *Mária Rádió*, 1 *Magnificat*; Magyarország: 1 *168ÓRA*, 1 *A Világ Titkai*, 1 *HVG*, 1 *Jezsuita.hu*, 1 *Katolikus Válasz*, 1 *Külhoni Magyarok Klubja*, 2 *Mandiner*, 1 *Pesti Srácok*, 1 *SZEMlélek*. Nem helyhez kötött: a YouTube videomegosztóra feltöltött 2 videó, Facebook közösségi oldalon a személyes profil alatt megosztott bejegyzések vagy hirdetések

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

CSÍKSZEREDAI KAR

	Hagyományos, webes felülete, online híportál	Cikkek száma	Elektronikus média	Cikkek száma	Online közösségi média- oldal	Cikkek száma
Székelyföldi média	- <i>Hargita Népe</i> - <i>Székelyhon</i>	5 14			- <i>Krisztussal a Keresztet</i>	1
Erdélyi magyar média- orgánumok	- <i>Krónika</i> - <i>Maszol</i> - <i>Transidex</i>	5 12 5	- <i>Erdély TV</i> - <i>Mária rádió</i>	2 1	- <i>Magnificat</i>	1
Magyarországi média	- <i>168ÓRA</i> - <i>HVG</i>	1 1			- <i>Jezsuita.hu</i> - <i>Katolikus Válasz</i> - <i>Külhoni Magyarok Klubja</i> - <i>Mandiner</i> - <i>SZEMlélek</i> - <i>A Világ Titkai</i>	1 1 1 2 1 1
Helyfüggetlen online média	<i>Youtube</i> <i>Facebook</i>	2 12				
ÖSSZESEN	69 anyag (hír, cikk, videó, bejegyzés, hirdetés)					

1. Táblázat: a kiinduló médiaanyagok forrásainak megoszlása - *Forrás: saját szerkesztésű táblázat*



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

Megosztó témák a pápalátogatás kapcsán a közösségi médianyilvánosságban

CSÍKSZEREDAI KAR

A hivatásos média fő témái

- a pápa romániai látogatása
- a csíksomlyói látogatás
- a pünkösdi búcsútól eltérő dátum
- a zarándokok regisztrációja - biztonsági beléptető rendszer
- a zarándokok utazási és szállási kérdései
- a pápa utazása és a pápamobil
- a csíksomlyói helyszín megnevezése (nyereg – Salvator domb)
- a Hármashalom oltár lefödése
- a pápalátogatás alkalmára emelt székelykapu
- a Mária kegyzobor kivitele a pápai misére
- a pápa miseruha-feliratának cenzúrázása
- majd utólag, a pápai prédikáció tartalma, nyelve
- a himnusz eléneklése

A közösségi média fő járulékos témái

- a pápa személye
- a katolikus egyház és a papság hitelessége
- a Csíksomlyói kegyhely szentsége
- a Mária-szobor szentsége
- Csíksomlyó románok általi kisajátítása (a román sajtó egy részében ennek fordítottja: Erdély a magyarok általi elcsatolása a pápalátogatás ürügyén)
- a szervezés szakszerűsége (vagy annak hiányosságai)
- a román állam viszonyulása a magyar kisebbséghez
- az államhatalmi szervek túlkapásai
- a muszlimok (a migránsok)
- Soros György (és a háttérhatalmak) szerepe



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

véleménytáborok

a pápát támogatók

- hivatalos média
- hívek többsége

pápakritikusok

- inkább a közösségi médiában
- hívek egy része

valláskritikusok

- az egyházat, a vallást
valamely nemzeti-
vallási ideológia felől
támadók
- az egyházat, általában
a vallást kritikusan
szemlélők



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

Kiemelt véleménykülönbségek: a pápalátogatás időszerűsége

CSÍKSZEREDAI KAR

Június 1.

- Hivatásos (egyházi és világi) médiában ténytörőként közölt
- Hívek *által de facto* elfogadott (zarándokok nagy számú jelenléte a pápalátogatáson)

Pünkösöd (Június 7.)

- Közösségi médiában hangsúlyozottabban emlegetik a csíksomlyói búcsútól eltérő időpontot
- Ferenc pápa/román állam/szervezők jóhiszeműségének megkérdőjelezése

A pápalátogatás kijelölt időpontja elégedetlenkedést váltott ki: a pünkösdi búcsú előtt egy héttel kitűzött időpont élesen megosztotta a közvéleményt és választás elé állította a zarándoklatra vállalkozókat, csupán kis hányaduk tudott és szándékozott mindkét eseményen részt venni (lásd Fejes Ildikó és Nagy Benedek kutatási eredményei t). Egyesek az egyházi szervezők kudarcát látták a két esemény nem összehangolásában, mások a Vatikán szándékos elhatárolódását gyanították a magyarság szent ünnepétől, de olyan vélemény is hangot kapott, miszerint a paternalista román állam akarta eképpen megalázni a magyarságot (tekintve, hogy a pápa csíksomlyói látogatása június 1-re volt kitűzve, ami a gyermekek világnapja).



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

Kiemelt véleménykülönbségek: a pápalátogatás helyszíne

CSÍKSZEREDAI KÁR

- A **csíksomlyói kegyhely szentsége** és nemzeti jelentősége vitaokot képezett a pápakritikusok nem szívesen látták Ferenc pápát (és/vagy a románok képviselőit) a magyarság szent helyén, és többen is arra buzdítottak (vagy legalábbis ironikusan felvetették a lehetőséget), hogy egy igaz magyar se menjen el a megszentelttől látott eseményre.
- A pápai misének és az ünnepségnek helyet adó – **Makovecz Imre által tervezett – Hármashalom oltár boltíves sátoztetővel való kiegészítése-befödése** is heves reakciókat váltott ki: míg voltak, akik jónak látták az ideiglenes bővítést, és mások pedig belenyugodtak a bővítéssel megvalósításába, ha az valóban ideiglenes csupán, voltak akik nyugtalanságukat fejezték ki abbéli gyanújukban, hogy a tető véglegesen ott marad, de a legtöbben a magyar nemzeti szimbólumnak felfogott (a magyar királyi címert idéző) Hármashalom oltár szándékos elrejtésén vagy elcsúfításán botránkoztak – a magyarság megalázását látták benne: a románok szimbolikus térfoglalását a magyar jelkép eltüntetésével.
- A – mintegy ezt ellensúlyozó – hatalmas, míves **székelykapu felállításának** híre sem okozott egyöntetű lelkesedést: ezúttal, az őszinte csodálók mellett, többen (feltehetően többnyire magyarországi hozzászólók) a magyar kormány felelőtlen és szükségtelen pénzkidobását fájlalták (annak dacára, hogy többen is utaltak rá, hogy a kapu a helyi önkormányzatok pénzbeli támogatásával készült – a magyar kormány viszont valóban támogatta a rendezvény egyéb aspektusait 160 millió forinttal), mások viszont azt rótták fel, hogy a pápa amúgy sem fog sem átmenni alatta, sem pedig tudomást szerezni/venni róla.
- Ugyancsak megosztó volt a **Mária kegyzsobor kivitele a kegytemplomból a mise helyszínére**, abból a célból, hogy a pápa megáldhassa és megajándékozassa egy aranyrózsával, amint ez más Mária-zarándokhelyeken is történt már. Bár voltak elfogadó, elismerő vélemények e tekintetben, mégis, a „lehangosabban” a szobor költöztetését elítélő hozzászólások jelentek meg: szoros összefüggésben van ez a felháborodás a Csíksomlyói kegyhelynek a magyarság számára szent voltával és a magyarok oltalmazó Boldogasszony-patrónája évezredes tanának a csíksomlyói Babba Mária mitikus alakjával való összeolvadásával. A csodatevő Mária-kegyzsobor kivitele ilyen szempontból ugyanolyan szentségtörő tettként tűnik fel a hozzászólások nagy hányadában, mint a pápa nem kívánt jelenléte a magyarok szent nemzeti búcsúhelyén.



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

Kiemelt véleménykülönbségek: a pápa személye – kulcsszavakban és idézetekben

Pozitív – a pápát támogató (csendes többség)

- *jó pápa:*
- IDÉZETEK: „Ferenc pápa...a jó úton jár; „A bevándorlók érkezése nem a pápától függ”; „Hogy Ferenc pápa szabadkőműves lenne, kétlem...”; „Azt tette, amit Jézus tett...”; „...egy zárándokhelyen tartott szertartás a pápa jelenlétében megtisztelő”; „a pápa békét hirdetett”; „nem a pápa hibája volt, hanem a szervezőké”; „Nem nagyzol”; „Utálja a Vatikán megszorításait”; „Ő AZ ELSŐ (pápa) ATÖRTÉNELEM FOLYAMÁN AKI ELLÁTOGAT A SZÉKELYFÖLDRE”; „...látogatása öröm számunkra...”; „...testvérem a ... pápa”; „(Isten) ... evangéliumát fogja hirdetni a pápa”; „jó keresztény”; „Alázat és felebaráti szeretet is van benne”; „...undorodik a politikailag megrendelt képmutatástól”; „Udvozionkszavait el hozzo személy”; „A pápa, Jezus földi helytartója!”; „Éljen a pápa!”

Negatív – pápakritikus (hangos kisebbség)

- *kollaboráns pápa:* „kereszténység áruloja”; „Zsidó bankárok érdekeit védi”; „szabadkőműves pápa”
- *migráns pápa:* „bevándorlokat és az ISLÁMOT támogatja”; „migránsok labat mosogatni”
- *hamis pápa:* „A pápa XVI Benedek. Feri csak egy bitorló”; „allszent pápa”
- *gyenge pápa:* „Ennek a Ferenc nevű papnak alig van ereje”; „Egy vén marha”; „Csuhas”; „Vén papagáj”; „Fehér Batman”; „Frici pápa”
- *ördögi pápa:* „kezet csókolt az ördöggel”; „az ördög szolgálja”; „...Istenem ne enged a sátánt a szent helyünkre”; „Maffiózó”; „Hamis próféta”; Nagy parázna”; „A fíjukat el kell bújtatni”
- *pápa mobil:* „Szamárta nem kell rendszám”; „666 lesz a (rend)száma?”; „Judas 1”

Az egymásnak feszülő viszonyulások, viták összefüggenek Ferenc pápa személyének ellentmondásos közmegítélésével: a hívek jelentős részének, nyitottsága, javító reformjai okán ő a jó pápa, konzervatívabb ellenzékéhez igazodók és a konzervatív politikai kereszténységet képviselő nézetek számára ő a liberális globalizmus képviselője, a migráció elősegítője és a terjeszkedő muszlimokkal barátkozó, keresztényellenes hamis pápa.



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

Következtetések I.

- 1. Kutatási kérdés (K1): A pápalátogatás digitális diskurzusainak **legvitatottabb témái** közé tartoztak a pápa csíksomlyói jelenléte, a pápalátogatás időpontja (június 1. vagy a pünkösdi búcsú), a zarándoklat biztonsága (a felmerülő terrorizmus-rémhírek, az elriasztó hatású beléptető rendszer híre, a hatalmi túlkapások), az utazási és szervezési problémák, a hamis reprezentációban, a nemzeti szimbólum-használat tiltásában-elfojtásában (miseruha kicenzúrázása) megnyilvánuló nemzeti(ségi) diszkrimináció a román hatalom részéről, Csíksomlyó feltételezett megszenteltlenítése (a pápa jelenléte, az „elrománosítás” veszélye, román nyelvű mise, prédikáció); Hármashalom-oltár befödése – „eltakarása” (az ideiglenesség vagy véglegesség kérdése), a Mária-kegyszobor kivitele, utólag pedig: a pápai prédikáció üzenetei, himnusz iránti (és implicite magyarság iránti) tiszteletlenség feltételezése a pápa részéről (a szervezők kiterelték a pápát a magyar himnusz éneklésekor).

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

Következtetések II-III.

- **K2: A pápa jelenléte iránti, az esemény jelentősége iránti elvárások** a következőképpen tükröződnek az online nyilvánosságban: nagy elvárás volt a pápa irányában a magyarság helyzetének, történetének ismerete és elismerése – ez részben csalódást okozott. Ugyanakkor a pápalátogatásra sokan úgy tekintenek, mint Csíksomlyó (és az erdélyi magyar katolicizmus) kompenzáló elismerésére. Felmerült még a csángó katolikusok magyarságának erősítésének igénye is (magyar misézés, stb. formájában), ami részben (az időszakonkénti bákói magyar nyelvű misék bevezetésével) teljesült.
- **K3: Az esemény megítélése** az online nyilvánosságban ellentmondásosnak bizonyult: pozitív és negatív hangok egyaránt jelen voltak. A negatív vélemények hangosabban érvényesültek a közösségi médiában.



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

Következtetések IV.

- K4: Az előbbi kérdésre adott válasszal szorosan összefügg **a pápa ellentmondásos megítélése** az online nyilvánosságban. Egyrészt ő az első Erdélybe látogató pápa, a jó pápát, békítő pápát látják Ferenc pápa személyében, másrészt viszont sokak szemében ő a magyarságot (a román hatalomnak) eláruló, magyarellenes (sőt, ellenséges) pápa, a nemzetközi politikai játszmák szempontjából pedig úgy tekintenek rá, mint a migránpápa, a Soros György érdekeit kiszolgáló pápa, valamint hamis pápának tekintik (a lemondott vagy lemondatot XVI Benedek lévén az igazi), és olyan vélemények is megjelennek, miszerint ő lenne az Antikrisztus (ami jellegzetesen a vallásháborúk korára visszamenő retorikát idéz).

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

Következtetések V.

- K5: Az összegyűjtött szöveganyagból kiviláglik, hogy a magyar hozzászólók részéről jelen van a románokkal, román államhatalommal szembeni bizalom, megenyhülés, békülés éppúgy, mint a velük szembeni bizalmatlanság, vagy akár ellenségesség. Érdekes színfoltot jelent ugyanakkor az erdélyi magyar hozzászólóknak az anyaországi magyarokhoz való **ellentmondásos viszonyulása** is (ami olyan kérdésekben nyilvánul meg, mint a jelenlegi magyar kormány különböző megítélései – a hálától a kritikáig), de észlelhető a magyarországi kommentelők részéről érkező megosztó hangokkal szembeni elégedetlenség. És természetesen erőteljesen érzékelhető az anyaországi vendégek iránti öröm, együvé tartozás hangulata is.



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

Következtetések VI.

- K6: Megállapítható, hogy a **digitális közösségi nyilvánosság diskurzusai részben eltérnek a főáramú médiadiskurzusoktól**. Egyrészt észlelhető a közösségi média sokrétű viszonyulása a főáramú hagyományos médiáról alkotott több fajta eltérő véleményeiben (kiolvasható az elégedettség, a kritika, a bizalmatlanság, a manipuláció és propaganda „kihallása”, a főáramú média híreinek elutasítása, meghazudtolása, elítélése); másrészt érdemes megfigyelni a főáramú média viszonyulását is a digitális közösségi nyilvánossághoz (például az álhírek, rémhírek terjesztésének, a pápakritikus hangoknak az elítélésében – erre példa az egyházi média részéről Bőjte Csaba kifakadása a pápakritikus hangok ellen).

3. A csíksomlyói pápalátogatás megítélésének digitális közösségi diskurzusai (Dr. Hubbes László)

Összegzés

- Míg a hagyományos média diskurzusai inkább pápatámogató álláspontot, egységet hirdető hangnemet képviselnek, formális, esetenként bulváros jellegű híradásokkal tudósításokkal, véleményezésekkel, addig az online közösségi nyilvánosság diskurzusai inkább informális, dialogikus, vitázó, szubverzív jellegűek. Itt viszont erőteljes hangsúllyal van jelen a pápakritikus hangnem. Sokkal inkább észlelhető a digitális közösségi diskurzusokban a székelységre, az erdélyi katolikusságra, a romániai magyarságra vonatkozó identitás-pesszimizmus, a (román) államhatalommal szembeni bizalmatlanság és pesszimizmus; és szabadabban jutnak kifejezésre az egyházzal kapcsolatos érzelmek is (öröm, bizalom, elárueltság-érzés).

Eredmények:

4. A pápalátogatás vallásszociológiai aspektusai (Dr. Fejes Ildikó)

A kérdőívet kitöltők részvételének motivációja a pápalátogatáson elsősorban vallási. Ez annál inkább igaz, minél távolabbi településről érkeztek a válaszadók. A pápalátogatás magyarországi résztvevőinek több, mint 70%-a, az erdélyi magyaroknak, a résztvevők lakhelyétől függően: 45,5%-92,9%-a jár legalább hetente egyszer templomba, ami jóval meghaladja az alapsokaság vallásgyakorlatát. (a magyarországi, magát katolikus egyházhoz tartozónak vallók 24%-a , a romániai római katolikusok 64%-a vallja magáról, hogy legalább hetente egyszer templomba megy – forrás Európai Értékrend Vizsgálat, 2017)

Hetente legalább egyszer templomba jár a...





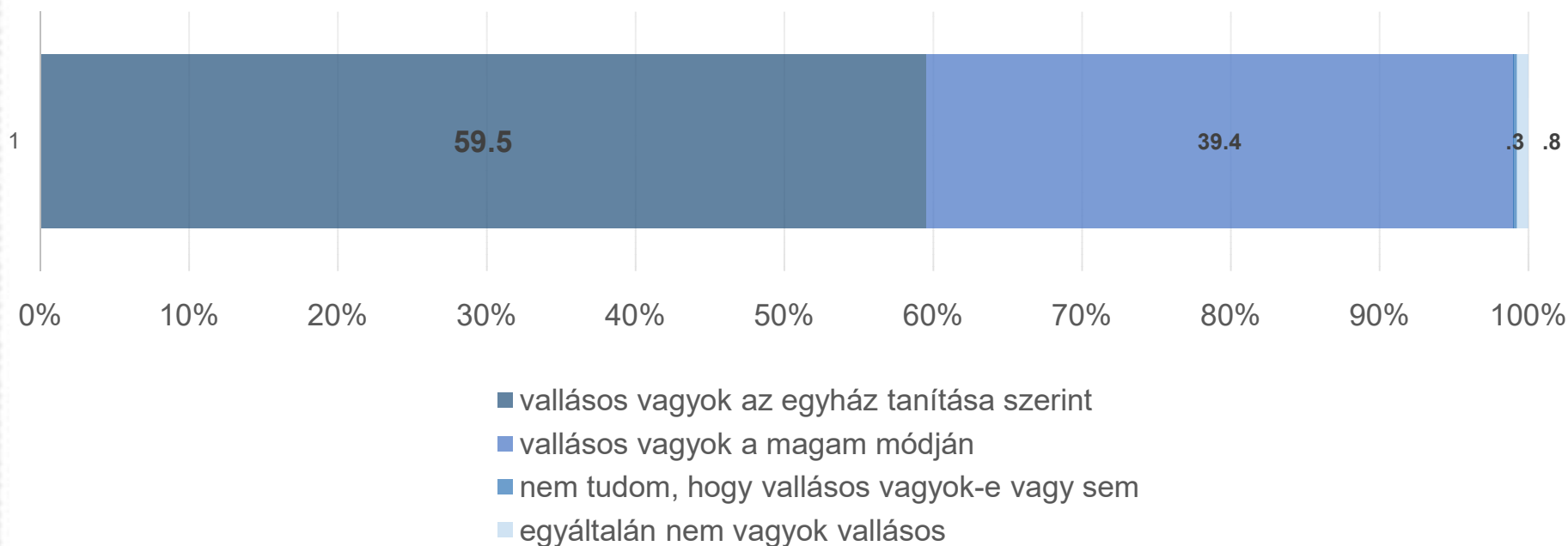
SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

A pápalátogatás vallásszociológiai aspektusai (Dr. Fejes Ildikó)

A pápalátogatásra érkezők és az online kérdőívet kitöltők nagyfokú vallásossága a vallásos önbesorolásra adott válaszok alapján is beigazolódik. Gyakorlatilag elenyésző a nem vallásosok aránya, ugyanakkor kimagaslónak tekinthető az egyházasan vallásosok aránya.

CSIKSZEREDAI KAR

VALLÁSOS ÖNBESOROLÁS



4. A pápalátogatás vallásszociológiai aspektusai

(Dr. Fejes Ildikó)

- Ez azzal magyarázható, hogy a kisebb távolság olyanok részvételét is elősegítette, akik kevésbé voltak vallási szempontok alapján motiváltak. (Kedvezőbb időjárási feltételek mellett a csíkszeredai résztvevők csoportja valószínűleg még inhomogénebb lett volna.) Részükről a részvétel erőteljes vallási motivációján túl közösségi, családi szempontokat, továbbá a „kíváncsiság” erejét tudjuk felhozni, ezek a tényezők azonban valószínűleg háttérbe szorulnak a távolabbról érkezők esetében. (Akiket az időjárás sem befolyásolt, hiszen jóval korábban döntést hoztak utazásukról, részvételükről).
- A Csíksomlyótól való távolság növekedésével együtt növekszik a válaszadó-résztvevők vallásossága, ennek mértéke az alapnépességhez képest olyan magas, hogy joggal állíthatjuk: az online kérdőívet a társadalom igen szűk és sajátos jellemzőivel leírható rétege töltötte ki: a kimagaslóan vallásos, magasán képzett, jól kereső, a vallásos turizmus gyakorlatában aktívan résztvevő, többségében nőkből álló közeg.
- - A csíkszeredai résztvevők is vallásosabbak, mint a csíkszeredai alappopuláció, de a vallásgyakorlat intenzitása és a vallásos önbesorolás alapján is heterogénabbak a távolabbról érkezőkhöz viszonyítva.



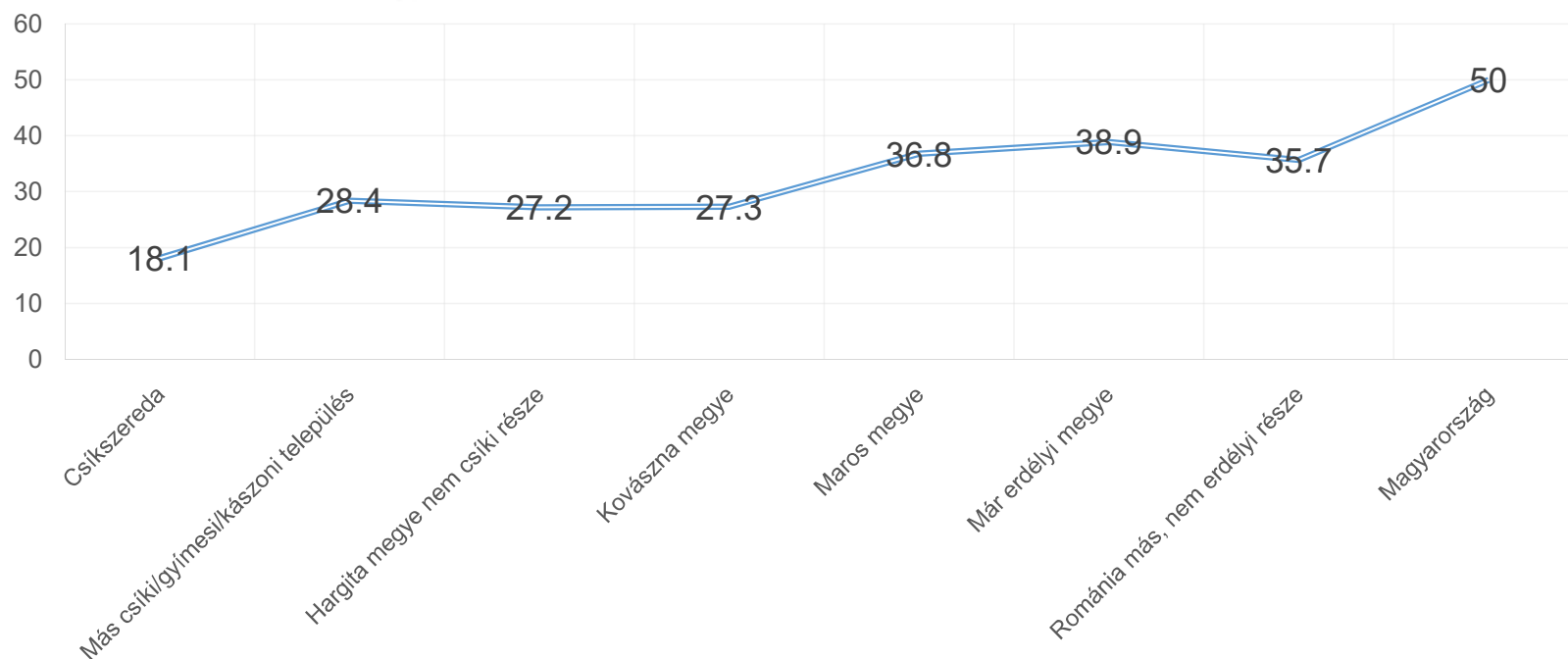
SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

A pápalátogatás vallásszociológiai aspektusai (Dr. Fejes Ildikó)

Minél távolabbról érkezett valaki a csíksomlyói pápalátogatásra, annál nagyobb a valószínűsége, hogy korábban már volt találkozt valahol, valamilyen eseményen valamelyik pápával. Ugyan a válaszadók nagy többségének életében a csíksomlyói az első találkozás egy pápával, a távolabbról érkezők már „rutinosabb” zarándokok, a magyarországiak fele már találkozott korábban is valamelyik pápával.

AZOK %-OS ARÁNYA, AKIK KORÁBBAN VOLTAK MÁR PÁPALÁTOGATÁSON

CSÍKSZEREDAI KAR





4. A pápalátogatás vallásszociológiai aspektusai

(Dr. Fejes Ildikó)

- Szoros összefüggés van a pápalátogatáson való részvétel és az idei és a korábbi évek Pünkösdi Csíksomlyói Búcsún való részvétele között. A pápalátogatáson részt vevők többsége - lakhelyük Csíksomlyótól való távolságától csökkenő mértékben ugyan, de - egy héttel később is visszatért Csíksomlyóra, ugyanakkor van egy-egy szűkebb csoport, amelynek tagjai:
 - általában minden évben ott vannak a búcsún, idén azonban a pápalátogatási részvételt követően nem jöttek el (a válaszadók 12,2%-át alkotják)
 - ott voltak a pápalátogatáson, de sem idén, sem korábbi években nem jöttek el a búcsúra. Őket egyértelműen csak a pápával való találkozás lehetősége vonzotta Csíksomlyóra. (A válaszadók 5,8%-át alkotják. Vallásszociológiai szempontból rendkívül érdekes, és egyben a népesség nagyon kis hányadát alkotó kategória képviselői ők: többségük magyarországi, nagyvárosi, értelmiségi és kimagasló módon vallásos személy, akik számára a Csíksomlyói Pünkösdi Búcsú vallásos jellege mindeddig nem volt kellőképpen vonzó tényező, de a pápalátogatás már igen.)



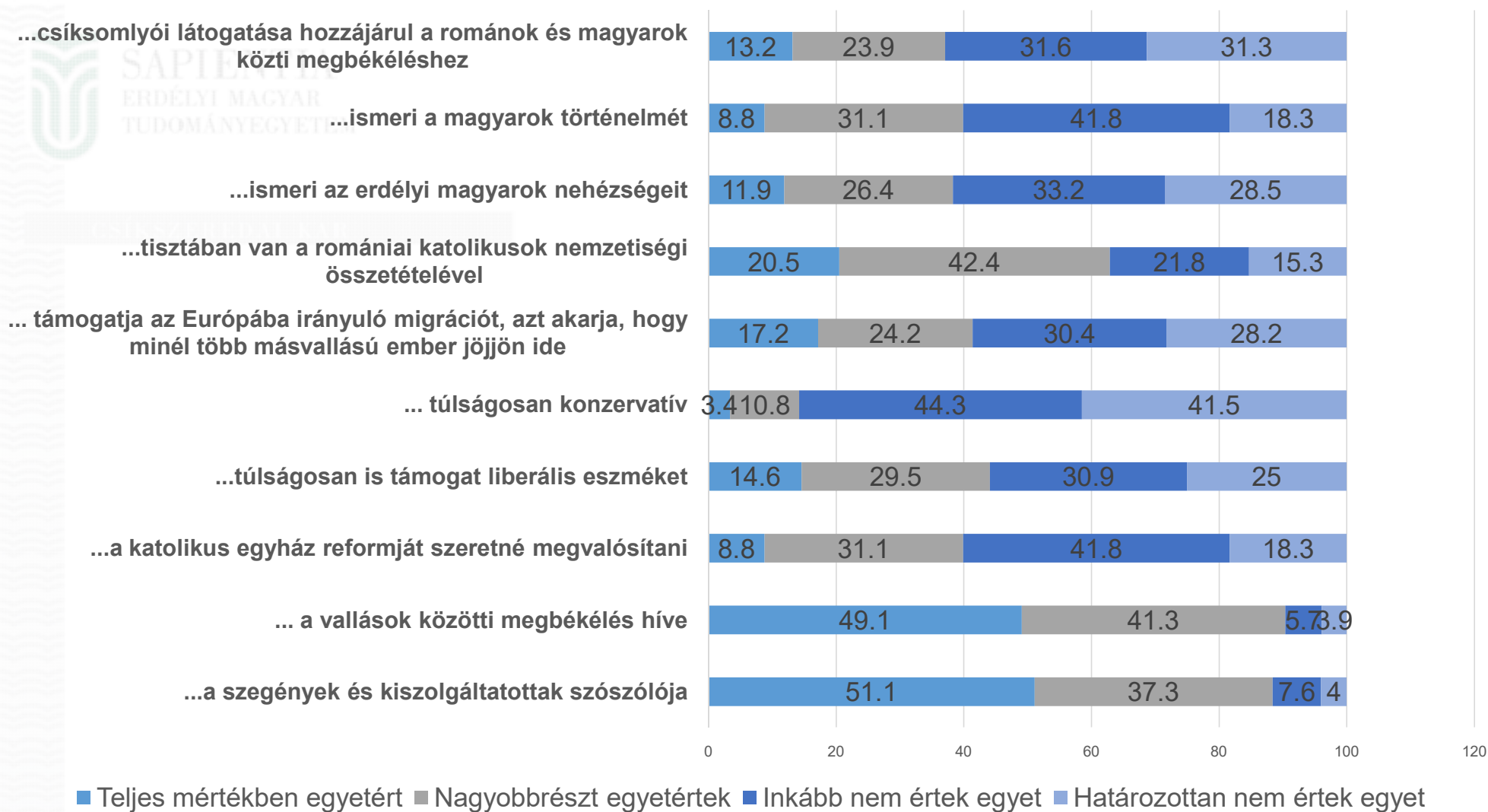
SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

4. A pápalátogatás vallásszociológiai aspektusai (Dr. Fejes Ildikó) Hogyan vélekednek a pápáról a válaszadók?

A kérdőívet kitöltők pápáról alkotott képe mindamellett, hogy alapvetően pozitív, egyben összetett is.

- a pápa, mint erkölcsi és vallási vezető a válaszadók legnagyobb része szerint egyértelműen pozitív.
- Ferenc pápa egyházfőként és intézményi vezetőként a már kevésbé egyértelműen és főként határozott módon pozitív megítélésű.
- Mint egy vallási és nemzetiségi kisebbségben élő katolikus közösséghez látogató politikai személy iránt az elvárások még kisebbek: a válaszadók nem tételezik fel róla, hogy ismerné az erdélyi magyarok nehézségeit, vagy történelmét, illetve a csíksomlyói látogatása hozzájárulna a románok és a magyarok közti megbékéléshez.

Ferenc pápa...



4. A pápalátogatás vallásszociológiai aspektusai

(Dr. Fejes Ildikó)

- A kérdőív-kitöltők között kb. egyharmad arányban vannak olyanok is, akik – habár nem egyértelműen pozitív a pápáról alkotott képük – jelen voltak az eseményen.
- A pápát pozitívan megítélők és köztük a legfontosabb különbség elsősorban a vallásosságukban mutatkozik meg. Mind a vallásos önbesorolás, mind pedig a templombajárási gyakoriság alapján a „pápatámogatók” vallásosabbnak bizonyulnak a „pápakritikusoknál”.
- A pápakritikusok legnagyobb arányban a csíkszeredaiak közül kerülnek ki. Ez az arány többnyire csökken a választadók lakhelyének Csíksomlyótól való távolságával, kivételt a nem erdélyi romániaiak és a magyarországiak alkotják. Ez az eredmény természetesen összefügg a korábbi, a választadók lakhelyére vonatkozó megállapításainkkal is: Csíksomlyótól való távolság csökkenése a pápalátogatáson való részvétel lehetőségét és a résztvevők „sokszínűségét” növeli. Minél távolabbról érkezik valaki, annál inkább egy szűkebbre szabott tulajdonságegyüttessel jellemezhető csoport tagjaként vállalja a nehézségeket.
- A résztvevők a mentális terükben meglevő „pápakép” alapján véleményezik a pápai szentmise „élményjellegét” is, az előzetes pozitív kép növeli a pápával való találkozás élményét
- A kérdőívet kitöltők többsége nem gondolja úgy, hogy Ferenc pápa kellőképpen ismerné az erdélyi magyarok történelmét, nehézségeit. Ezt azonban legnagyobb valószínűség szerint objektív „tényként” fogják föl és nem tételeznek föl mögötte a magyarsággal szembeni rossz szándékot, előítéletességet.



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

4. A pápalátogatás vallásszociológiai aspektusai

(Dr. Fejes Ildikó)

A Ferenc pápáról alkotott heterogén kép nem kisebbíti a válaszadók szubjektív véleményét a pápalátogatásról: a résztvevők a vizsgált összes szempont (vallási, kognitív, közösségi, nemzeti) alapján jó és /vagy határozottan jó élményben részesültek.

Úgy tűnik, hogy az utólagos visszaemlékezésben a felmerülő számos nehézség (utazás, távolság, gyaloglás, szervezési bizonytalanságok, rémhírek, rendkívül kegyetlen időjárási feltételek melletti hosszas várakozás) ellenére a találkozás Ferenc pápával egyértelműen jó és pozitív élményként és emlékként él a résztvevőkben.



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDAI KAR

További információk:

Fejes Ildikó: fejesildiko1@gmail.com

Hubbes László: hubbeslaszlo@uni.sapientia.ro

Kádár Beáta: kadarbeata@uni.sapientia.ro

Nagy Benedek: nagybenedek@uni.sapientia.ro